

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Twente en Leiden: grote verschillen?

Hof, J. van 't; Holtgreffe, C.

Citation

Hof, J. van & Holtgreffe, C. (1991). Twente en Leiden: grote verschillen? *Bestuurskundige Berichten*, 6(2), 28-30. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233497>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233497>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Twente en Leiden: grote verschillen?

Jantien van 't Hof en Charlotte Holtgreffe

Twee en een half uur "treinen" vanaf Leiden ligt de universiteit van Twente. In Twente heeft men naar Amerikaans voorbeeld een heuse campus; alle universiteitsgebouwen liggen op één terrein met ruime grasvelden ertussen en aan de rand een bos. Het zijn voornamelijk lage gebouwen, want aan ruimte is geen gebrek.

De bestuurskunde opleiding in Twente begon in 1979. Er bestaat ook een aparte richting Civiel Technische Bestuurskunde. Deze opleiding heeft een eigen, grotendeels afwijkend studieprogramma. Vijf jaar later startte Rotterdam en Leiden ook een bestuurskunde opleiding. Zowel organisatorisch als inhoudelijk verschilt de opleiding van Twente met die van Leiden. Dit is met name te wijten aan de verschillende manieren van benaderen van het openbaar bestuur. Wij hebben een dagje op de campus doorgebracht, om te kijken hoe het is bestuurskunde te studeren aan de andere kant van het land.

Studentenorganisaties

Drie leden van het Twentse Studentenoverleg zouden ons er misschien meer over kunnen vertellen. In hun gezelschap betraden wij voor het eerst van ons leven de Twentse campus. Het studentenoverleg is een orgaan van en voor studenten binnen de faculteit bestuurskunde, dat zich bezighoudt met alle onderwijszaken. Opvallend is, dat er een goed gestructureerde evaluatie van eerste- en tweedejaars vakken plaatsvindt. In Leiden blijft dit veelal beperkt tot het invullen van een enquête na het tentamen. Volgens de voorlopige conclusie van de visitatiecommissie voelen de studentvertegenwoordigers in Leiden zich niet serieus genomen. Ze hebben de indruk dat er met de evaluatie van cursussen weinig wordt gedaan (Mare, 3 oktober 1991). In Twente echter, wordt na het tentamen het vak door één of twee studenten met de betreffende

docenten besproken. Tijdens dit gesprek zeggen de studenten wat ze goed vonden aan het gegeven vak, maar ze stellen ook verbeteringen voor. Op deze manier is er besloten om werkcolleges toe te voegen aan een bepaalde collegecyclus, een aantal boeken van de boekenlijst te schrappen en uitwerkingen van opgaven te verstrekken. Het blijkt in de praktijk lastig te zijn studenten te vinden, die zich met de evaluatie willen bezighouden.

De gemiddelde Twentse student lijkt niet zo erg gecharmeerd van studentenverenigingen, het loopt er niet storm. Waarschijnlijk is dit toe te schrijven aan het campussysteem. De campus, waar veel studenten wonen, is al een vereniging op zich. Zoals iemand zei: "Je hoeft maar een café op de campus in te lopen en je bent onder de studenten."

Hoe zit het met organisatorische blunders van de Twentse faculteit? Zijn er regelmatig problemen met roosters en tentamendata? De jongens keken vreemd op toen wij over avondcolleges begonnen, bij ons vaak als vervelend ervaren; daar hadden ze nooit van gehoord. In de loop van de jaren zijn veel organisatorische problemen opgelost. Er zijn nu weinig klachten meer.

Bestuurskunde zonder bestuurskunde
Het vak bestuurskunde (zoals wij dat kennen) wordt in Twente niet gedoceerd. Hoe is het om bestuurskunde te studeren zonder bestuurskunde te studeren? Geduldig legden de drie studenten ons uit, dat in Twente het openbaar

bestuur wordt benaderd vanuit de vier welbekende disciplines, politicologie, sociologie, recht en economie. De faculteit bestuurskunde is opgebouwd uit vier vakgroepen, die zich elk met een van deze disciplines bezighouden. Integratie van deze disciplines wordt in principe overgelaten aan de studenten zelf. Ze worden hierbij geholpen door projectweken. In zo'n week wordt een bepaald onderwerp vanuit meerdere disciplines benaderd.

Hoe komen ze in Twente nu aan hun specifieke bestuurskundige kennis, zoals wij die bijvoorbeeld uit "Openbaar Bestuur" van Rosenthal c.s. krijgen? Ze hoefden niet lang na te denken. Ook in Twente hebben ze zo'n standaardwerk, nl. Hoogerwerfs "Overheidsbeleid". Uit dit boek, dat gebruikt wordt tijdens het vak politicologie, halen ze belangrijke bestuurskundige kennis, zoals bijvoorbeeld de negen stappen van Hoogerwerf (ons iets minder bekend).

Wiskunde

Naast een andere manier van benaderen van het openbaar bestuur wordt in Twente meer nadruk gelegd op wiskunde. In de eerste twee jaar krijgt men dit vak ieder trimester. Ook informatica en statistiek spelen een grote rol. Dit heeft te maken met het technische verleden van Twente. Het maakt de studie voor velen pittiger. De vele technische studies van de universiteit veroorzaken nog steeds een gigantisch mannenoverschot in Twente.

Men heeft in Twente gemiddeld meer colleges. Er wordt gewerkt in trimesters. Ook de afstudeermogelijkheden verschillen: In Twente kies je uit acht va-

rianten, waarbinnen je weer een nadruk op bepaalde disciplines moet leggen. De stage vindt plaats in het derde jaar, het wordt voornamelijk gezien als een leerervaring. Dit in tegenstelling tot Leiden, waar stage en scriptie veelal worden gecombineerd.

De visitatiecommissie

De visitatiecommissie is ook in Twente lang geweest. De voorlopige conclusie was over het algemeen positief te noemen. De organisatie heeft een logische opbouw, maar dit kan ertoe leiden dat er verstarring optreedt. Daarnaast vond de visitatiecommissie, dat al in DII tot specialisatie zou moeten worden overgegaan, zodat er meer verdieping kan plaatsvinden. Tevens pleitten de heren ervoor om de

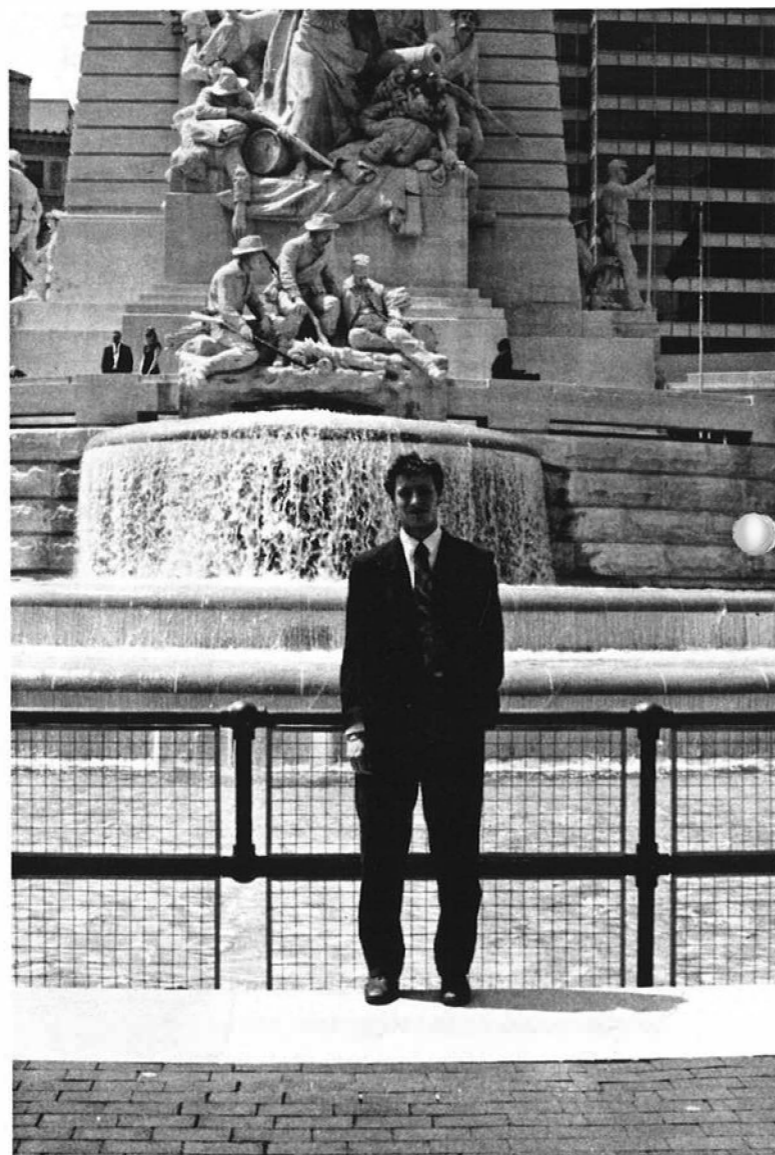
Twente en Leiden bekijken bestuurskunde door een andere bril

scriptie met de stage te combineren. Zowel in de voorlopige conclusie van Leiden als in die van Twente staat dat het studietempo van de studenten erg laag is, terwijl het studieprogramma niet als erg zwaar wordt gekwalificeerd.

We hebben gesproken met prof.dr. J.J.A. Thomassen, hij is hoogleraar in de politicologie. Hij vond dat de verschillen tussen Leidse en Twentse bestuurskunde niet overdreven moeten worden. De inhoud van het onderwijs verschilt niet zoveel, de verpakking is anders. De bestuurskunde opleiding in Twente bestaat al langer, daardoor lijkt het organisatorisch iets beter in elkaar te zitten.

Twente heeft ook nadelen. Weliswaar heb je in Leiden minder wiskunde, in de randstad zijn er meer mogelijkheden om vakken in andere universiteitssteden te volgen. De "tukkers" zitten wat dat betreft wel wat geïsoleerd.

Bovendien geldt voor dames met hoge nood, dat zo'n mannen-universiteit niet zonder problemen is. Damestoiletten blijken onvindbaar. **BB**

Jaap Slootmaker

Stageberichten

Mark Crooijmans

Jaap Slootmaker is in 1987 begonnen met zijn studie bestuurskunde hier in Leiden. Zijn variantkeuze, financieel economisch beheer, dwong hem al zo nu en dan naar Rotterdam te reizen. Voor zijn stage bij de State Board of Tax Commissioners, moest hij nog iets verder: Indianapolis, Indiana (USA) was de lokatie.

Eigenlijk was het nogal toevallig. In eerste instantie was het de bedoeling gedurende een semester (januarie tot en met mei 1991) te gaan studeren in Bloomington, eveneens te Indiana (USA). Ook toen was er reeds de mogelijkheid van een stage door de vakgroep aangeboden, maar Jaap nog iemand anders had interesse. De docent Van Nispen had Jaap evenwel enthousiast gemaakt en eenmaal in de Verenigde Staten bleek het geschetste beeld terecht positief.

Jaap diende tijdens zijn stage bij deze Commissie een onderzoeksopdracht uit te voeren naar de veranderingen van een te wijzigen taxatie-methode van onroerend goed. In de VS kunnen de gemeenten (tot op zekere hoogte) zelf bepalen hoe hoog de onroerend goed belasting is, dit in tegenstelling tot de Nederlandse situatie. Voor de Amerikaanse gemeenten is de onroerend goed belasting de voornaamste inkomensbron. Belangrijk is dus de vraag hoe de waarde van onroerend goed moet worden bepaald: een methode aan de hand van de vervangingswaarde of aan de hand van de marktwaarde. Indiana was de laatste staat die nog de overgang van de eerste naar de tweede methode moest maken. Jaap analyseerde de federale cijfers uit 1972 en 1982. De cijfers uit 1990, waarvoor hij zelf een opzet heeft gemaakt, moeten nog verwerkt worden. Deze 1990-cijfers zullen gaan dienen als controle op de al getrokken conclusies.

Uit het onderzoek kwam naar voren dat de verandering in taxatie-methode als een verbe-

tering gezien kan worden. In de armere wijken, waar de marktwaarde niet al te hoog is, zullen de mensen minder gaan betalen. In de rijkere wijken, waar de marktwaarde relatief hoog is, zal het afschaffen van de vervangingswaarde leiden tot hogere belastingen. De wijziging beschouwt men als een rechtvaardiger verdeling van de onroerend goed belasting. Tevens sluit ze beter aan op het waardebegrip van de burgers, zodat zij nu ook een idee hebben waarover zij belasting betalen. Ook is het een betere aansluiting op de eisen zoals die in de grondwet gesteld worden.

De ervaringen in het buitenland beschouwt Jaap als een groot voordeel van deze stage. Hoewel hij kritiek heeft op de VS (weinig solidariteit als de keerzijde van de te prijzen vrijheid), is het land zeer geschikt om er tijdelijk te verblijven. De verkregen inzichten in "the American way of life" zijn op zich nuttig. Het lopen van een stage vraagt "veel" zelfstandigheid. Dit heeft Jaap als positief ervaren, al betekende het bij aanvang wel even doorbijten.

Nadat de stageperiode er op zat, is Jaap nog even op het continent aldaar gebleven. Twee maanden is hij in de auto voorbijgeraasd aan Amerikaanse en Canadese benzinstations. Zijn aanraden "iedereen moet dit doen" wil ik wel opvolgen! **BB**